

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų
tarnybai
A. Jakšto g. 6
01105 Vilnius

2014-10-21

Nr. (42.5) 1B-3792

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS

Vadovaujantis Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, (toliau – Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka) 2014 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje (toliau – Tarnyba). Analizuotas 2013 m. spalio 1 d. – 2014 m. rugsėjo 30 d. laikotarpis (toliau – ataskaitinis laikotarpis).

Korupcijos pasireiškimo tikimybę Tarnyboje nustatė Korupcijos prevencijos ir kontrolės komisija, sudaryta Tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-457 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. 1V-246 „Dėl Korupcijos prevencijos ir kontrolės komisijos sudarymo“ pakeitimo“.

Informacija rinkta analitiškai nagrinėjant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą (toliau – ERĮ), Lietuvos Respublikos pašto įstatymą (toliau – Pašto įstatymas), Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymą (toliau – Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymas), Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatymą (toliau – Elektroninio parašo įstatymas), Viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 290 „Dėl Viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarka) 19 punktą, ERĮ, Pašto įstatymo, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo ir Elektroninio parašo įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“, (toliau – Tarnybos nuostatai) ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos vidaus darbo reglamentą, patvirtintą Tarnybos direktoriaus 2005 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1V-148 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos vidaus darbo reglamento patvirtinimo“ (toliau – Tarnybos reglamentas).

Korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo analizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (toliau – Korupcijos prevencijos įstatymas), Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, (toliau – Korupcijos

rizikos analizės atlikimo tvarka) ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – STT rekomendacija).

Korupcijos pasireiškimo tikimybė Tarnybos veiklos srityse analizuojama devintą kartą. Tarnybos veiklai išlieka aktualūs šie Korupcijos prevencijos įstatyme, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje ir STT rekomendacijoje nurodyti kriterijai, pagal kuriuos valstybės įstaigos veiklos sritis priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė (toliau – didelės korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijai):

1. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.
2. Veikla yra susijusi su leidimų išdavimu ir teisių suteikimu ar apribojimu.
3. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo.

Aukščiau išvardyti didelės korupcijos pasireiškimo tikimybės kriterijai susiję su šiomis Tarnybos veiklos sritimis, nustatytomis ERĮ, Pašto įstatyme, Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatyme, Elektroninio parašo įstatyme, Viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarkoje ir Tarnybos nuostatuose:

1. *ex ante* konkurencijos priežiūra elektroninių ryšių srityje pagal ERĮ, rinkų tyrimas, didelę įtaką atitinkamoje rinkoje turinčių ūkio subjektų nustatymas ir įpareigojimų jiems nustatymas (ERĮ trečiasis skirsnis);

2. elektroninių ryšių išteklių (radijo dažnių (kanalų), telefono ryšio numerių, kitų elektroninių ryšių išteklių) valdymas, skyrimas, jų naudojimo priežiūra (ERĮ aštuntasis skirsnis);

3. radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių atitikties privalomiems reikalavimams laikymosi priežiūra bei elektromagnetinio suderinamumo reikalavimų laikymosi priežiūra (ERĮ septintasis skirsnis);

4. ERĮ nuostatų laikymosi priežiūra, informacijos gavimas (ERĮ dešimtas skirsnis);

5. prieigos prie viešųjų kompiuterių tinklų (internetu) vietose privalomų filtravimo priemonių naudojimo priežiūra (Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo 7 straipsnio 3 dalis);

6. Pašto įstatymo nuostatų laikymosi priežiūra, informacijos gavimas, pašto paslaugos teikėjų įrašymas į pašto paslaugos teikėjų sąrašą, pašto paslaugos teikimo sąlygų laikymosi priežiūra (Pašto įstatymo III–V skyriai);

7. universaliųjų elektroninių ryšių paslaugų ir pašto paslaugos teikimo priežiūra, galutinių elektroninių ryšių paslaugų gavėjų ir pašto paslaugos naudotojų teisių apsauga (ERĮ penktasis skirsnis, Pašto įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 9 punktą ir 5 dalį bei 13 straipsnis);

8. elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo priežiūra (ERĮ šeštasis skirsnis), universaliosios pašto paslaugos teikėjo pašto tinklo charakteristikų atitikties nustatytiems reikalavimams ir universaliosios pašto paslaugos kokybės priežiūra (Pašto įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 11 ir 12 punktai);

9. ekonominių sankcijų skyrimas (ERĮ 74 ir 75 straipsniai, Pašto įstatymo VI skyrius);

10. elektroninio parašo priežiūra (Elektroninio parašo įstatymo ketvirtasis skirsnis).

Tarnybos pagrindinės funkcijos yra susijusios su elektroninių ryšių ir pašto sektorių priežiūra. Atlikus analizę pagal STT rekomendaciją, daromos išvados dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Tarnyboje per ataskaitinį laikotarpį iš esmės nepakito, palyginti su anksčiau Tarnybos teiktomis išvadomis, ir yra šios:

1. Per ataskaitinį laikotarpį Tarnyboje korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų nebuvo nustatyta.

2. Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė yra išsamiai reglamentuoti pareigybių aprašymuose, Tarnybos reglamente ir kituose Tarnybos direktoriaus patvirtintuose

vidiniuose teisės aktuose.

3. Pagrindinės funkcijos, susijusios su priežiūros vykdymu, buvo atliekamos nepažeidžiant atitinkamų teisės aktų nuostatų.

4. Veikloje, susijusioje su leidimų išdavimu ir teisių suteikimu ar apribojimu, korupcinio pobūdžio pažeidimų nenustatyta.

5. Sprendimai nereikalaujantys kitos valstybės įstaigos patvirtinimo svarstyti Tarnybos taryboje (toliau – Taryba) ir gavo jos pritarimą.

Tarnybos veiklos išorinę kontrolę atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. 1568 „Dėl vidaus audito atlikimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vidaus audito tarnyba. Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos Vidaus audito tarnyba atliko Tarnybos veiklos kontrolės auditą.

Audito ataskaitoje paminėta, kad, atlikus Tarnybos korupcijos rizikos valdymo vertinimą, nustatyta, kad įstaiga vykdo teisės aktų, susijusių su korupcijos prevencijos užtikrinimu, reikalavimus, išskyrus šiuos netikslumus: neatnaujintas Tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. 1V-246 „Dėl korupcijos prevencijos ir kontrolės komisijos sudarymo“ (pakeistas Tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 1V-457 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. 1V-246 „Dėl korupcijos prevencijos ir kontrolės komisijos sudarymo“ pakeitimo“) 3.2 papunktis; nevertintas korupcijos prevencijos programos priemonių plano įgyvendinimas 2013 m.; Specialiųjų tyrimų tarnybai (toliau – STT) pavėluotai pateikta motyvuota išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės 2012–2013 m. nustatymo; nepakeistas Tarnybos direktoriaus 2011 m. sausio 3 d. įsakymas Nr. 1V-3A „Dėl privačių interesų deklaravimo“ (pripažintas netekusiu galios Tarnybos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1V-1284 „Dėl privačių interesų deklaravimo“). Atsižvelgiant į audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas buvo parengtas jų įgyvendinimo priemonių planas, kuris yra pilnai įgyvendintas.

Tarnybos valstybės tarnautojų, vykdančių Tarnybai priskirtų veiklos sričių priežiūrą, veikla reglamentuota įstatymuose ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, Tarnybos reglamente, Tarnybos struktūrinių padalinių nuostatuose ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose (Valstybės tarnautojų viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje taisyklės, patvirtintos Tarnybos direktoriaus 2014 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. 1V-1225 „Dėl Valstybės tarnautojų viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje taisyklių patvirtinimo“). Pranešimų apie kontrolę ir priežiūrą atliekančių Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, korupcinio pobūdžio veiklą nebuvo gauta.

Sprendimų dėl kontroliuojamos veiklos srities priėmimo principai nesikeitė. Individualių teisės aktų ir sprendimų projektai skelbiami viešam konsultavimuisi Tarnybos interneto svetainėje www.rtt.lt, o norminių teisės aktų projektai pastaboms ir (ar) pasiūlymams iš suinteresuotų institucijų ir visuomenės gauti skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje. Sprendimus ERĮ 7 straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais, prieš tai juos pateikęs derinti ar svarstyti Tarybai, priima Tarnybos direktorius. Taryba yra kolegialus Tarnybos organas, ją 5 metams skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu (Lietuvos Respublikos Prezidento 2012 m. lapkričio 8 d. dekretas Nr. 1K-1263 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos narių skyrimo“). Pranešimų apie bandymą paveikti minėtus sprendimus arba apie skirtingus sprendimus vertinant panašias aplinkybes nebuvo gauta.

Tarnybos veikla daugiausia susijusi su sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės įstaigos formalus patvirtinimo, priėmimu, tačiau ERĮ ir Tarnybos nuostatų nustatytais atvejais sprendimai derinami su Taryba (ERĮ 7 straipsnio 8 dalis, Tarnybos nuostatų 33 punktą). Siekiant sumažinti sprendimų priėmimo diskreciją, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos tarybos darbo

reglamento, patvirtinto Tarybos 2009 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. (1.4) TN-16 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, 25 punkte nustatyta, kad tais atvejais, kai Tarybos posėdžiuose yra sprendžiami klausimai dėl Tarybos struktūros, struktūrinių padalinių nuostatų, užmokesčių už Tarybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus objektų, dydžių ir mokėjimo tvarkos ir (arba) Tarybos biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos, nutarimai priimami ne mažiau kaip 3/5 Tarybos posėdyje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma.

Tarybos veiklos sritys atitinka nustatytas teisės aktuose. Sprendimų, susijusių su rinkų tyrimais, rengimas ir priėmimas derinamas su Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Europos Komisija, kitų Europos Sąjungos šalių nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (angl. *Body of European Regulators for Electronic Communications, BEREC*). Teisės aktų projektai, nustatantys technines specifikacijas, taip pat derinami su Europos Komisija, notifikuojant juos per Lietuvos standartizacijos departamentą. Vadovaujantis Tarybos reglamentu, atliekama teisės aktų projektų antikorupecinė analizė.

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, darytina išvada, kad aukščiau aptartos veiklos sritys atitinka Tarybos misiją ir strategiją (Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2013–2015-ųjų metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Tarybos direktoriaus 2012 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1V-1556 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos 2013–2015-ųjų metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 13 d. nutarimo Nr. 144 „Dėl 2013 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ 1 priedą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 12 d. nutarimo Nr. 137 „Dėl 2014 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ 1 priedą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi ir Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, Tarnyboje yra įgyvendintas „vieno langelio“ principas (Tarybos direktoriaus 2008 m. balandžio 14 d. įsakymas Nr. 1V-334 „Dėl asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje taikant „vieno langelio“ principą ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. 1V-975 „Dėl Piliečių ir kitų asmenų aptarnavimo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyboje taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“). Tarnyboje yra sudaryta galimybė elektroniniu būdu teikti prašymus ir kitus dokumentus per Tarybos Elektroninių dokumentų sistemą (e.RRT) Dokumentų teikimo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai taisyklių, patvirtintų Tarybos direktoriaus 2004 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 1V-292 „Dėl Dokumentų teikimo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Tarybos reglamento XV skyrius nustato korupcijos prevenciją ir teisės aktų projektų antikorupecinį vertinimą Tarnyboje, XX skyriuje nustatomi bendrieji reikalavimai Tarybos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarp jų etikos bei elgesio reikalavimai.

Tarnyboje, siekiant užtikrinti efektyvų darbo su vartotojais organizavimą ir įgyvendinti priemones vartotojų informavimui ir aptarnavimo kokybei gerinti, įsteigta nemokama pasitikėjimo ir pagalbos telefono linija. Telefono ryšio, televizijos, pašto, interneto paslaugų naudotojai gali skambinti vienu telefono ryšio numeriu 8 800 20030 ir, pasirinkę jiems aktualią temą, gauti Tarybos specialisto konsultaciją arba pareikšti nuomonę apie Tarybos veiklą ar jos darbuotojus. Konsultuoti pagal savo kompetenciją paskirta 17 atitinkamų Tarybos struktūrinių padalinių specialistų.

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos korupcijos prevencijos programa ir priemonių planas, patvirtinti Tarybos direktoriaus 2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1V-904 „Dėl

Korupcijos prevencijos programos ir priemonių plano patvirtinimo“, parengti atsižvelgiant į STT 2013 m. liepos 8 d. raštu Nr. 4-01-4250 gautas pastabas, ir paskelbti Tarnybos interneto svetainėje (http://www.rrt.lt/lt/veikla_23/korupcijos-prevencija.html). Mokymuose korupcijos prevencijos tema per ataskaitinį laikotarpį dalyvavo 49 Tarnybos valstybės tarnautojai.

L. e. direktoriaus pareigas

Romualdas Leonavičius